

PROČ KRISTUS VLASTNĚ PŘIŠEL?

Věřohodné je to slovo a zaslouží si plného souhlasu: Kristus Ježíš přišel na svět, aby zachránil hříšníky.
(1Tm 1:15)

1. čtení: Matouš 1:18-25

Hlavní čtení: 1.Timoteovi 1:12-17

Milí bratři, milé sestry,

víte, co mě na dopisech apoštola Pavla přímo fascinuje? Že umí vyvážit teoretickou i praktickou rovinu víry. To, co sám prožil s tím, v co věří. Že umí dát do rovnováhy rovinu lidského života a rovinu Božího života, Božího zjevení. Píše o tom, čím všim si prošel. A to prokládá Boží pravdou, kterou mu Kristus zjevuje. A svým čtenářům předkládá jasné instrukce, jak mají žít. Ale také je vede k tomu, aby správně věřili. Prostě: Pavel není vzdělaný profesor, který by své studenty učil jen teorii, zatímco ta praktická stránka věci ať si jde klidně k šípku. To se někdy na vysokých školách stává... I my, studenti teologie, jsme to zažili: Třeba když nás jeden profesor učil, jak máme psát a přednášet kázání, ačkoli on sám toho za život zrovna moc neodkázal. Jistě, přečetl o této disciplíně spoustu chytrých knih. A přemýšlel o daném tématu. Ale stačí to? Ačkoli jsou tedy Pavlovy texty náročné, musíme vždycky znovu uznat, že jsou ze života. Že se týkají běžného křesťanského života. Že nejsou odtržené od toho, co i my sami prožíváme, čím si my sami procházíme.

Příklad takového skvělého propojení ryzí Boží pravdy a běžného lidského života nacházíme i v tom dnešním oddíle z 1. listu Timoteovi. Apoštol vyslovuje pravdu, kterou mu zjevil Bůh sám:

- *Věřohodné je to slovo a zaslouží si plného souhlasu: Kristus Ježíš přišel na svět, aby zachránil hříšníky.*

A hned k tomu dodá:

- *Já k nim patřím na prvním místě, ¹⁶ avšak došel jsem slitování, aby Ježíš Kristus právě na mně ukázal všechnu svou shovívavost jako příklad pro ty, kteří v něho uvěří a tak dosáhnou věčného života.*

Bratři a sestry, dnes společně slavíme Boží vstup do našeho světa. Narození našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista, pravého a jedinečného Syna Božího. Radujeme se z toho, že přišel mezi nás. Že sestoupil ze svých nebeských výšin do naší lidské nízkosti. Že opustil, jakožto věčný Boží Syn a druhá osoba Trojice, své dokonalé, přecisté, svaté prostředí a přišel do světa, který kdysi, na počátku času spoluutvářel s Bohem Otcem a Duchem svatým. Úžasné to popisuje třeba evangelista Jan:

- *Na počátku bylo Slovo, to Slovo bylo u Boha, to Slovo byl Bůh.² To bylo na počátku u Boha.³ Všechno povstalo skrze ně a bez něho nepovstalo nic, co jest.¹⁴ A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. Spatřili jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a pravdy.*
(J 1:1-3.14)

My tedy oslavujeme Boha Syna, že vstoupil do našeho světa. Že se stal člověkem. Dokonce že do našeho prostředí vstoupil stejně jako každý z nás: Jako bezbranné dítě. Jako nemluvně odkázané na pomoc matky, která ho kojila a přebalovala, držela ho v náručí, usínala vedle něj, jistě mu i zpívala, smála se na něj a mluvila s ním. Stát se člověkem: To je obrovské ponížení pro všemocného a věčného Boha. O tom píše Pavel na jiném místě:

- *⁶ Způsobem bytí byl roven Bohu, a přece na své rovnosti nelpěl, ⁷ nýbrž sám sebe zmařil, vzal na sebe způsob služebníka, stal se jedním z lidí.* (Fp 2:6-7)

Tím, že se Bůh stal jedním z nás (kromě hříchu samozřejmě), si nijak nepolepšil. Je tomu právě naopak: Tím si pohoršil. A proto jsme Bohu za tento jeho čin pokory nevýslovně vděční. My ho za to chválíme a vyvyšujeme jeho jméno.

Bratři a sestry, Písmo nám na mnoha místech dosvědčuje fakt Božího vtělení. Fakt, že se Bůh stal člověkem. Ale to by bylo málo. Bible nám pomáhá, abychom této události správně porozuměli. Teď nemyslím na otázku: *Jak se to přesně stalo?* Víme, že Marie byla panna zasnoubená muži jménem Josef. Tedy mladičká dívka, s kterou žádný muž zatím nic tělesně neměl. Víme, že Josef ke všemu přišel jako slepý k houslím. Početí Ježíše šlo mimo něj. Byla to cele Boží práce. Za početím Ježíše Krista stál Duch Boží. Tuto pravdu nám shodně dosvědčují evangelisté Matouš a Lukáš. Každý trochu jinak, a přece shodně. Jakým způsobem se to početí v Mariině těle událo, to nevíme. A vlastně ani vědět nechceme. Ať to jednou provždy zůstane Božím tajemstvím! My smrtelníci nemusíme strkat nos do všeho, nemusíme rozumět úplně všemu.

Ovšem je tu ještě jedna otázka. Otázka, na kterou musíme znát odpověď, i kdyby se nás na ni někdo zeptal o půlnoci. *Proč? Proč se Bůh stal člověkem? Proč vlastně Ježíš Kristus přišel? Co ho k tomu vedlo? Co ho k tomu přimělo? Jaká byla jeho motivace k tomu, aby se tak ponížil, aby se tento věčný Boží Syn takovým způsobem degradoval?*

Tak především: Protože chtěl. Boží Syn nemusel. Nikdo ho nenutil. Nikdo na něj netlačil. Nikdo mu nůž na krk nedával. To jen my, smrtelníci, kdeco musíme. Musíme jíst. Musíme pít. Musíme odpočívat. Musíme pracovat. Musíme žít. Musíme zemřít. Ale Syn Boží nemusel vůbec nic. Tedy: On chtěl. On se chtěl stát člověkem. Věčné Boží Slovo se chtělo stát tělem, tedy člověkem se všim všudy, jako jeden každý z nás. On chtěl.

Dobrá. Ale ptejme se dál. Proč se chtěl stát člověkem? Proč sebe sama tímto způsobem dobrovolně a svobodně ponížil? Na tuto otázku nám dnes odpovídá apoštol Pavel jako jeden z mnoha biblických svědků:

- *Věrohodné je to slovo a zaslouží si plného souhlasu: Kristus Ježíš přišel na svět, aby zachránil hříšníky.*

Tedy: On nás miluje. Má nás lidi velice rád. Nás, kteří si jeho lásku vůbec nezasloužíme. Nás, kteří hřešíme. A nejenže sem tam něco málo pokazíme. My jsme hříšníci, jak Pavel říká. My se s hříchem už rodíme. My spatřujeme světlo světa jako hříšníci. Jako ti, kteří žijí v nepřátelství s naším Stvořitelem. Jako ti, kteří žijí v nepřátelství s druhými lidmi. Jako ti, kteří žijí sami pro sebe a kvůli sobě, protože nejvíc ze všeho milují sebe sama. Ne Boha, který si naši lásku zaslouží. Ne bližní, které Bůh přikazuje milovat. Ale sami sebe. A to je naše základní rozpoložení. To je ten strom, z kterého teprve vyrůstají jednotlivé plody hříchu. Z kterého vyrůstá to kyselé, trpké, zkažené a prohnílé ovoce. Třeba hádky a rozpory v rodinách. Pomluvy a lži na pracovišti. Sousedské škození. Činy, které druhé lidi zraňují a ponižují. A k tomu všemu samospravedlivý postoj: *Já nic, já muzikant.* Nebo: *On je mnohem větší darebák než já. Ona by si měla zamést před svým prahem.* To je ovoce, které vyrůstá z našeho zkaženého srdce.

Bratři a sestry, že se Bůh stal člověkem z lásky k nám hříšníkům – to dokážou ocenit jen ti, kteří vědí o svém problému a zároveň si s ním sami vůbec nevědí rady. V tom je totiž bída hříchu: My si často s odporem uvědomujeme náš hřích. A zároveň si s ním nevíme rady. Sami se ho zbavit nedokážeme, i kdybychom se rozkrájeli. Kdo tuto žalostnou pravdu sám na sobě poznal, ten teprve dokáže docenit nádheru Boží osvobodivé lásky, která se projevila v Ježíši Kristu.

- *Kristus Ježíš přišel na svět, aby zachránil hříšníky.*

Aby spasil tebe, sestro. Aby uzdravil tebe, bratře. Aby vykoupil mě. Aby vytáhl z té žumpy hříchu, v které jsme až po krk, jednoho každého z nás. To je pravý důvod Kristova příchodu do našeho světa. To je ten jediný důvod jeho narození v Betlémě a jeho smrti na Golgotě. Žádný jiný důvod Kristus neměl: Jen touhu vysvobodit nás, kteří si jeho lásku absolutně nezaslouží.

Apoštol Pavel k této nádherné zprávě, k tomuto evangeliu přidává dvě věci. Za prvé: Že toto slovo je pravdivé. Věrohodné. Že se o toto evangelium můžeme my lidé opřít. Když se opřeme sami o sebe, spadneme dřív či později. Na Božím soudu určitě. Ale když se opřeme o evangelium, když se opřeme o láskyplného Božího Syna, který si nás jednou provždy zamiloval, který přišel mezi nás, aby nás jednou provždy zachránil, nespádneme nikdy. Na tomto evangeliu smíme stavět náš život – časný i věčný. A když to uděláme, když s této radostné zprávě ochotně přitakáme, když této Boží záchraně řekneme „ano“, pak se nikdy nezhroutíme.

A za druhé: Apoštol opravdu není jen teoretik. Pavel – tváří v tvář Ježíši Kristu – ochotně přiznává vlastní hřích. On jen netvrdí, že všichni lidé jsou hříšní. To by bylo žalostně málo. Pavel prohlašuje, že on sám je hříšný. Když si ho představíme jako stárnoucího apoštola, který už pro církev Boží udělal tolik dobrých věcí, když si ho představíme jako apoštola, který svému mladšímu kolegovi předává důležité rady, divíme se, že tak otevřeně píše o svých dávných prohřešcích.

- ¹² *Děkuji našemu Pánu, který mi dal sílu, Kristu Ježíši, že mě uznal za spolehlivého a určil ke své službě, ¹³ ačkoli jsem byl předtím rouhač, pronásledovatel a násilník. A přece jsem došel slitování, protože jsem ve své nevěře nevěděl, co dělám. ¹⁴ A milost našeho Pána se nadmíru rozhojnila, a s ní víra i láska v Kristu Ježíši.*

Pavel přiznává, že kdysi pronásledoval křesťany a pohrdal Ježíšem Kristem. Že to dělal opakovaně a horlivě, dokud ho Kristus u Damašku z lásky nezastavil, dokud ho neoslepil svým božským světlem, dokud ho neoslovil a neproměnil. Člověk by si myslel, že už není třeba, aby se Pavel ve svých myšlenkách vracel k těmto svým strašným hříchům. Co bylo, bylo. No, ne? Je to přece dávno pryč. Proč před svým mladším kolegou Timoteem pere to své špinavé prádlo? Proč vytahuje kostlivce ze skříně? Protože Pavel je

zachráněný hříšník. Přesně řečeno: Vděčný zachráněný hříšník. Zachráněný hříšník, který je cele oddaný a věrný Ježíši Kristu. Tomu, který ho kdysi zachránil pro věčnost. Tomu, který ho převedl ze smrti do života. Z nepřátelství vůči Bohu do živého a láskyplného přátelství s Bohem. A pokud je potřeba, aby Kristova láska skutečně zazářila, pak se apoštol Pavel nezdráhá mluvit také o své vlastní nehodnosti a ztracenosti.

Milí bratři, milé sestry, Pánu Ježíši Kristu náleží veškerá čest a sláva za to, co pro lidi ze své veliké lásky učinil. Jak píše Pavel:

- *¹⁷Králi věků, nepomíjejícímu, neviditelnému, jedinému Bohu buď čest a sláva na věky věků. Amen.*

A my spolu s ním v těchto dnech vnímáme, že Ježíš Kristus si plně zaslouží naši úctu i naši chválu. A pokud bude třeba vyzdvihnout Kristovu lásku k hříšníkům tím, že my sami budeme mluvit o tom, z čeho nás vysvobodil, z čeho nás uzdravil, z jaké žumpy nás vytáhl, pak se o tom nezdráhejme s druhými lidmi mluvit. Na pozadí našich hříchů se totiž ukáže Kristova láska v celé své nádheře.

Modlitba:

Pane Ježíši Kriste, my víme, z čeho všeho jsi nás vysvobodil. My víme, co všechno už jsi nám v životě odpustil. My víme, že naše viny stále znovu přikrýváš, že nás očišťuješ od veškeré duchovní nečistoty, že nás dokonce posiluješ a podepíráš, abychom se k našim hříchům už nevraceli, abychom šli za tebou cestami spravedlnosti. I tomu se v našich životech někdy daří, a my jsme ti za to vděční. My tě chválíme, náš Pane, za tvé dobrovolné a láskyplné ponížení – tehdy v Betlémě, když ses kvůli nám narodil do našeho světa. A tím víc na Golgotě, když jsi za nás, hříšníky, umíral. Dej, Pane Ježíši, aby i lidé kolem nás poznali bídu svého hříchu, a tím víc tebe, jediného Zachránce. Amen.